

ECHO

ZAGŁĘBIA NAFTOWEGO

Tygodnik dla spraw społecznych, gospodarczych i politycznych

Nr. 45. (90) Drohobycz-Borysław, niedziela dnia 9 listopada 1930. Rok II

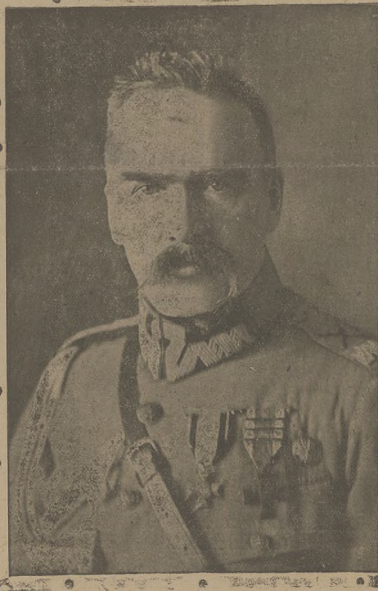
Komitet Obchodu Dziesięciolecia Zwycięskiego Odparcia Najazdu Rosji Sowieckiej.

Pod Protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Obywatele!

Zwycięskie narody Świata obchodzą uroczyste rocznice zwycięstwa broni w Wojnie Światowej. My również czymy ten dzień. Ale nie stał się on początkiem pokoju i wytchnienia dla Ojczyzny naszej, udęconej długą niewolą, zniszczonej ogniem i żelazem walczących na niej obcych armij. Gdy inni leczyli już swoje rany, myśmy musieli dalej odparać napastników od naszych granic, przelewać obficie krew u bram Wilna i Lwowa, wypierając najeźdźców i stawiać strażę od Karpat po Bałtyk, od Berezyny po Góry Śląsk.

Rosja chciała znowu narzucić nam swe panowanie, bo „przez trupa Polski wiodła droga Sowietów do wszechświatowego pożaru”. Niezliczone jej hordy zalały nasz kraj po Wisłę. Dzięki jednak geniuszowi Naszego Wodza, męstwu żołnierza i wysiłkowi Narodu zwyciężyłszy wroga. Złamanym pod Warszawą, rozgromionym nad Niemnem musiał najeźdźca prosić o rozejm, który z dniem 18 paź-

Polacy!

dzielnika 1920 roku zakreślił granice nasze od wschodu. Od dnia tego zaczęły się dopiero istotny pokój na Ziemiach Rzeczypospolitej i rozwiała się pod naszym naporem krwawa burza, grożąca straszliwym zniszczeniem kultury europejskiej.

Niech więc rocznice 15 sierpnia i 18 Października połączone z datą Święta Niepodległości 11 Listopada staną się dniami powszechnego dziękczynienia Wszechmogącemu Stwórcy i przypomną Narodowi i Światu całemu ofiarę tych, którzy oddali życie swe i krew za triumf zwycięstwa, niech podniosą wysiłek Narodu, niech wzmożną naszą gotowość do nieugiętej obrony granic i wolności Rzeczypospolitej.

11 Listopada w dniu Święta Niepodległości i Zwycięstwa weźmiemy wszyscy gromadny i pełen zapału udział w uroczystych obchodach.

Komitet Obchodu Dziesięciolecia Zwycięskiego Odparcia Najazdu Rosji Sowieckiej.

Wyjątek z ostatniego rozkazu Dziennego Naczelnego Wodza podczas Wojny 1918 — 1920.

Żołnierze! Nie napróżno i nie na marne poszedł Wasz trud! Kończycie wojnę wspartkami zwycięstwami i nieprzyjaciela złamanym przez Was zgodził się na podpisanie głównych zasad upragnionego pokoju.

Żołnierze! Zrobicie Polskę mocną, pewną siebie i swobodną. Możecie być dumni i zadowoleni ze spełnienia swego obowiązku. Kraj, co w dwa lata potrafił wytworzyć takiego żołnierza, jakim Wy jesteście, może spokojnie patrzeć w przyszłość.

JÓZEF PIŁSUDSKI
Pierwszy Marszałek i Naczelnny Wódz.

OBYWATELE!

W dniu 18 października 1930 r. minęło lat 10-ć, od chwili, gdy pod rozkazami Naczelnego Wodza Józefa Piłsudskiego, bohaterkie Wojska Polskie zwyciężyły wroga od wschodu, zawierając z Rosją sowiecką trwały pokój, zaś w dniu 11, listopada br. przypada 12 - ta rocznica Odrodzenia Niepodległości Polski.

Komitet Obywatelski zawiązany w Zagłębiu naftowym dla uczczenia tych rocznic, uchwalił obie uroczystości połączyć razem i obchodzić je w niedzielę 9. listopada br.

Obywatele! Apelujemy do Was aby tak radosne i ważne dla Państwa rocznice

10-lecie Zwycięskiego odparcia najazdu Bosji Sowieckiej 12-lecie odzyskania Niepodległości Polski

stają się szczególnie tu na Kresach Wschodnich Manifestacją Narodową utrwalającą nasz patriotyzm i miłość Ojczyzny.

W tym celu apelujemy do Was Obywatele, abyście w dniu obchodu t. j. 9 bm. i w dniu właściwej rocznicy t. j. 11bm. udekorowali Wasze domy flagami państwowymi i wzięli jaknajliczniejszy udział w uroczystości ustalonej programem w niedzielę dnia 9.XI. 1930 r.

ZA KOMITET OBCHODU.

Prezydum

Prezes Inż. ROMAN MACHNICKI

Vice-Prezes Inż. LENIECKI PAWEŁ

Vice-Prezes ROSSOWSKI KAZIMIERZ

Vice-Prezes LEWIECKI JÓZEF

Sekret. CISZEWSKI J. Eug.

Sekret. DYDUSIAK LEON

Sekret. SŁOŃSKI ROMAN

Skarbnik ŁACIOK FRANCISZEK

(Program obchodu w aliczach)

W przededniu zwycięstwa.

Strasza panika ogarnęła obóz antyrządowy, gdyż przywódcy zjednoczonej opozycji endeckokoekawistycznowitosowej widzą, że ich klęska się zbliża. A wiedzą doskonale, iż przegrana dla nich jest równoznaczna z grobem, w którym legnie ich dawna sława wraz z karierą i zykami jakie ciągnęli z przewodzenia partjom. Chyba dodawać nie trzeba, że przegrana opozycji będzie także końcem partyjnicstwa, t. j. tego bałaganu w jakim znajdowało się nasze państwo przez długie lata, kiedy to partje polityczne rządziły niem według swojego widzimisię. Nic więc dziwnego, że leaderzy antyrządowych stronnictw politycznych starają się wszelkimi siłami zmniejszyć swoją przegraną i mobilizują do ostatecznej rozprawy resztki sił, jakimi jeszcze rozporządzają. Siły te jednak nie są już dziś zdolne do walki, bo stracili zaufanie do swych przywódców i nieposiadają wiary w zwycięstwo. Dezercja z szeregów antyrządowych zwiększa się prawie z dniem każdym. I jeno patrzeć, jak znikną z horyzontu życia polskiego resztki partji, przeżartych żębem czasu i toczonych od wewnątrz czerwiem niezgody.

Szeregi, występujące do walki, nieożywione i wiarą w zwycięstwo przegrac stanowczo muszą. Przyjrzyjmy się więc im dzisiaj z bliska, zaglądniijmy w ich duszę, a zobaczymy bardzo smutny obraz. Obraz moralnego rozkładu przedstawiają dzisiaj ogniś dwa silne obozy polityczne w Polsce tj. PPSCKW, i N. D. Czemuż jest dzisiaj stara robotnicza partja która ogniś dowodzona przez Józefa Piłsudskiego była naprawdę silnem i ideowem stronnictwem.

P.P.S.C.K.W., już z chwilą wycofania się z jej szeregów znacznej części czołowych przywódców, którzy w myśl jej naczelných haseł poszli, by z bronią w ręku budować Polskę niepodległą, została pozbawiona tej najlepszej, bo ofiarnej i ideowej części, bez której w latach wojny światowej prawie zniknęła z wi-

adowni życia politycznego. Po wojnie światowej ani nawet po wywalczeniu niepodległości ci, którzy opuścili szeregi P. P. S. nie wrócili już więcej do nich gdyż zostali bądźto na polach bitew, bądźto winnych znacznie ważniejszych szeregach t. j. w szeregach Armji Polskiej. Na miejscach ludzi zahartowanych w walce z przemocą zabiorców, przyszli do PPS. ludzie nowi, ludzie szukający jeno kariery, różni spryciarze i neo-socialiści w postaci p. Niedziałkowskiego, i ci to ludzie wprowadzili dawną PPS. na manowce.

Tajemnicą powszechną jest, że ani Daszyński, ani Marek, ani Arciszewski oddawna nie rządzą w P.P.S.C.K.W. Rządzą tam p. Niedziałkowski, Lieberman, Żuławski i t. p.

Im więc mogą podziękować dzisiejsi zwolennicy C. K. W. za upadek partji i rzucenie jej przeciw jej dawnemu wodzowi. Jak na tem wyszła P.P.S.C.K.W. to chyba nie trzeba udawać. Zresztą, ani Daszyński, ani nikt inny nie potrafiby uchronić od upadku tej partji, gdyż rola jej została skończoną z chwilą powstania państwa polskiego. Dziś pozostały z niej jeno szczątki, które w żaden sposób nie mogą odgrywać poważniejszej roli politycznej. Rzucają się one iszając jeszcze jak człony pochwiatowane ryby, lecz wysiłek ich jest bez znaczenia.

I czembardziejzie obecna P.P.S. się miota, tem bardziej widok ten jest przykre, bo przypomina przedśmierne drgawki. A ci, którzy rozkawałkowane jej człony starają się użyć do walki z Józefem Piłsudskim spełniają niezaszczytną rolę grabarzy tej partji.

Pokonałismsy jednego przeciwnika. Jak widać nie jest on wcale groźny. A to, że głośno jeszcze krzyczą, dowodzi jedynie, że krzykiem chce zastąpić siłę i dawną liczebność. Krzyczą, lamentują i trąbią panowie ce, kawisci, lecz zapominają, że cudowne trąby jerychońskie w postaci ich dzienników nie nie zdołają wskarać.

A teraz przypatrzmy się drugiemu przeciwnikowi t. j. endecji.

Żle musi być z endecją Oj naprawdę źle, skoro od dłuższego czasu zmienia swe zewnętrzne szaty, jakby się starała ukryć swoją treść wewnętrzną, a właściwie ohydę. Nie pomoże zmiana szyldu, gdyż wszyscy znają dobrze znaj jej sprawki i czy to będzie „narodowa demokracja“ czy inny „obóz wielkiej Polski“, nikt ze szczerých patriotów nie pójdzie na lep pięknej nazwy. Pamiętając przecież ludzie wyczyny tego stronnictwa, które w r. 1905. ofiarowało swoje usługi „najmilszociwiew“ panującemu cesarzowi Rosji, którego krwawy satrapa, generał Skafłon setkami skazywał na śmierć najlepszych synów narodu, chcących zerwać wiekowe jarzmo niewoli. Pamiętając również ludzie drugi wyczyn polityczny endecji w r. 914. kiedy to endecja widziała jedyne zbawienie w matuzsce Rosji. A kiedy po czterech latach wojny światowej wyłoniło się z krwawych oparów wolne państwo polskie i zaczęło pod wodzą Józefa Piłsudskiego wyrabować swoje granice, endecja uknuła zamach na pierwszy prawowity rząd Polski, na szczęście nieudany. Nieudany zamach powtórzono w parę lat później. Ona to zamordowała pierwszego Prezydenta Rzplitej.

Oto jest drugi przeciwnik dzisiejszych rządów.

Kogoż on reprezentuje, jaką przedstawia siłę?

Reprezentuje endecją garść zaperzonych szowinistów, trochę młodzieży szkół wyższych i paru egzeneratów. Jak widać oba „filary“ opozycji są zbyt krucho. Siła tych dwu partji politycznych jest niczem w porównaniu z masami, które stoją wiernie przy Wodzu Narodu.

Walka wyborcza z takimi przeciwnikami nie wymaga zbytniego natężenia. Musi jednak być prowadzona bezwzględnie, a to choćby dlatego, żeby skrócić agn jej twórców wylętych w bagnie niewoli.

1 Kto

PRAGNIE POTĘGI RZECZYPOSPOLITEJ PRAGNIE SILNEGO RZĄDU i ŁADU W PAŃSTWIE

TEN GŁOSUJE NA LISTĘ Nr.

Bo tak dzisiejsza P.P.S.C.K.W. jako też endecja i t. p. partje polityczne są niczem innym jak liszajami na ciele społeczeństwa, pozostały skutkiem długiego przebywania w brudnych, cuchnących więzieniach trzech naszych gnębieli.

Liszaje że giną zwolna pod zbawczymi promieniami słońca wolności i zginą nawzajem w dniach 16 i 23 listopada. Zrozumieli bowiem społeczeństwo, że dłuższe znoszenie ich na swoim ciele może do tego stopnia osłabić cały nasz organizm, iż niezdołnym mógłby się stać do pracy nad utrwaleniem fundamentu gmachu wolności, budowanego z tak wielkim nakładem moralnej i krwawej pracy.

Kilka zaledwie dni nas dzieli od chwili, kiedy w Polsce zacznie się okres spokojnej

pracy, pracy która nam samym i przyszłym pokoleniom zapewni do wszystko czego jesteśmy dziś pozbawieni przez ślepa walkę stronnictw. Żyjemy w przedmienu zwycięstwa, zwycięstwa — może większego jak pod Grunwaldem lub Warszawą, bo zwycięstwa wolnego ducha polskiego, który narodził się z męczeństwa, ofiary i poświęcenia, a został przeistoczony w czyn potęgi, miłości i rozumu który podnieś cały naród ku wyżynom powszechnego dobra.

W przedmienu tego zwycięstwa uderzymy w wielki dzwon, weźmiemy wszystkich, niech staną pod sztandarem Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, który zdzirzył w swych rycerskich dłońach Jej Wskrziesiciel i Budowniczy Marszałek Piłsudski.

Paweł Wojcikowski.

Wybory a młodzież obwiepółu

Znany to już powszechnie fakt, że endecja swe porąki polityczne pragnie odegrać sę na terenie młodzieży. Generalny atak na młodzież datuje się od 1926 roku. Od tego czasu konkwentnie jest wprowadzony na wszystkich terenach poprzez dawniej istniejące, bądź przez ad hoc stworzone organizacje sportowe, kulturalno-oświatowe, społeczno-polityczne i inne. Nie będziemy na tem miejscu omawiać metod, jakimi end cja posługuje się w celu zapewnienia sobie „nasłuchów”. Są one doskonale znane i tak ohyde, jeśli chodzi zwłaszcza o „pracę konspiracyjną” — że nawet ende ja nie chce się do nich przyznawać oficjalnie.

W związku z rozpisanem wyborów do sejmu i senatu centralne władze Stronnictwa Narodowego nie zawahają się przed wciąganiem młodzieży do najgorszych brudów partyjnych, tworząc bojówki wiekowe. Krok był ryzykowny, bo wzajemne ukłamy i grzeźności między młodymi i starymi endkami, nawet wspólnie bardzo zbliżające obiady w pierwszorzędnym rest uracjach — nie gwarantują zbyt wielkiej ucie „leśności” — których mas młodzieży przed nakazami sztabów partyjnych, z drugiej zaś strony takie, czy inne wystąpienie bojówki OWP nie gwarantują bynajmniej endcji popularności wśród młodzieży. Próba skokietowania młodzieży znalazła swój odpowiednik w mandatowych obieciankach-cacankach. Na listach okręgowych Stronnictwa Narodowego umieszczono szereg nazwisk kierowników placówek O VP na listę państwową zaś wciągnięto mienowicie młodzieży „wsechpolskiej” np. Stuchla, Stypułkowskiego, Kemfio, Rabskiego, Arlitewicza i in. W ten sposób miała być kupiona akcja młodzieży na rzecz „listy narodowej”.

Częściowo transakcja doszła do skutku. Na kilku zgromadzeniach przedwyborczych Stronnictwa Narodowego mogliśmy usłyszeć przemówienie akademików (np. dnia 28 b. m. w Warszawie w dzielnicy Grzybowskiej wystąpił w roli agitatora partyjnego p. Kurcusz, prezes Bratniej Pomocy stud. U. W.). Prócz tych pojedynczych przemówień akcja wyborcza młodych endeków znalazła swój wyraz w utworzeniu „Akademickiego Narodowego Komitetu Wyborczego”. To jest jednak wszystko, co w decydującym momencie potrafiła dać z siebie cała proendekowa młodzież w zamian za szereg nie tyle „mandatów, bo te są więcej, niż wątpliwe, ale w każdym razie za miejsca na listach wyborczych Stronnictwa Narodowego. Nie odeszło się przytem bez charakterystycznych faktów, świadczących o politycznym skomeracyjowaniu młodzieży obwiepółskiej. Kierownik placówki młodych OWP w pewnym miasteczku nie mógł zrozumieć, dlaczego nie kandyduje na pierwszym miejscu, skoro jego kolega z sąsiedniego miasteczka kandyduje i ... groził rozłamaniem między OWP a Str. Nar., jeżeli ni

dost nie mandatu. Inny znów młody mner endekki; oświadczył władzo — Stronnictwa Narodowego, że nie pozwoli używać swych ludzi do żadnej roboty, jak tylko do robzenia wieców gdyż inna praca podzielałaby na członków OWP „demoralizując” odcią gając umysł od „realnego przygotowania marszu na Warszawę”.

Na ciele „Akademickiego Komitetu Wyborczego” Rada Naczelna Młodzieży Wsechpolskiej postawiła popularnego w stolicy przywódcę bojówek aby podkreślił charakter instytucji. Na czy zaznaczyć że w tym wypadku, jako podwładni wystąpili akademicy (jest ich dokładnia aż 24), uchodzący dotychczas za samopomocowców i naukowców.

Dotychczas ani jednego wicę młodzieży ani jednego wicę ogólnoo-bywatelskiego, zorganizowanego przez młodzież, ani jednej efektywnej pracy mto dzień endekka nie potrafiła wykonać. Przeciwnie — jeden z przywódców Stronnictwa Narodowego w „dzielnicy zachodniej” stwierdził przed kilku dniami że młodzi OWP nie tylko Hebeźności i siłą nie podnoszą szans „listy narodowej” lecz szanse te obniżają dzięki zupełnemu brakowi zmysłu politycznego i fatalnym błędom przy pracy w terenie.

Zdanie powyższe jest charakterystyczne w ustach przywódcy Stronnictwa Narodowego bardzo dotychczas chlubiącego się posiadaniem „nasłuchów”.

Wskazuje ono jednoc esnie, że deprawacja polityczna młodzieży mści się w pierwszym rzędzie na moralnych i fizycznych winowajcach. Było to przed, czy później do przewidzenia, bowiem, kto wiat się, ten burzę zbiera.

Droga Piłsudskiego

(Na marginesie ostatniego wywiadu Marszałka).

Ostatni wywiad Marszałka jest anuncją tak niezmiernie istotną dla zrozumienia obecnego momentu dzisiejszego w życiu naszego państwa i wydużonej na przestrzeni 12-tu lat drogi wysiłków Wodza narodu, że będzie ono długo podstawą orjentacyjną dla społeczeństwa, poszukującego prawdy.

Marszałek posiada szczególne obfitą kolekcję doświadczeń, skłaniających Go do rzużenia potępienia na t. zw. „abercję myślową”, wyrastającą z doktrynerstwa i prowadzącą do beznadziejnie ponurego naluğu przyrzymienia każdej zeczywistości do gotowych foremek najnudniejszych teoryjek.

Gdy się o tem mówi, trudno oprzeć się chęci zająć przez chwilę uwagę czytelnika pewnym niemurystycznym wykładem, stojącym w dosyć odornwanym, lecz zarazem i istotnym związku z tym

naluğim.

Rzecz działa się w pełnym pruskiej godności podoficerskiej i jemu निकемным cygar lokalu kancelarii oboru iednym w Szczepiórbie, „anne Domini” 1917, roku naszej tułaczki. Progi tego dostojnego lokalu przekroczyłem nie z własnej napewno ochoty, w towarzyszeniu kilku zaenych „heldów”, przydanych mi, dla pieczędowlitw w podróży ochrony, przez uprzejmego komendanta więzienia w Cytadeli warszawskiej. Przyjęto mnie z respektem, poważnie — za należnym pokwitowaniem. Śladów nie przozono. Lecz nie mogłem uważać się za lekceważonego — soczysty bruchacz ze szlami feldfela, rozpoczął z mną treściwy interwiew. Imię... nazwisko... wiek... i t. d. a na zakończenie: waga i wzrost. Co do tego, informacjom moim nie wierzono. To się sprawdowało dokładnie i sprawnie. Z waga poszedł w Poczwoy Instrument zdradził tajemnicę moich kilogramów żywej wagi, równie poczwoy suchotnik pisarz, wykaligrafował w le obryzmie księdze, Lecz przy pomiarze wzrostu zdarzył się głupi wypadek. Niebaczny los obdarzył mnie wcale porządny wzrostem, Tymczasem pomysłało kancelarja szczepiórbiańska, dla ceremonji pomiaru więźniów użyla szafy z białych, sosnowych desek, na której akuratnie odrysowano podziałkę centymetrową. Przysta, wiono mnie zatem do owej szafy równo, sztywno uroczyście. Baczno oko feldfela ogarnęło urzędowym chwytem moje stopy, poczem rozpoczęło wędrowkę wzdłuż ciała ku górze i nagle... nagle, gdy zatrzymało się na mojej głowie, bystroję jego zamiecił wyraz nieopisanego zdziwienia. Co gorzej: pisarz asystujący przy tej ceremonji ogarnęł już popostru najwidoczniejszą twogą. Feldfelb chrząknął groźnie pisarz lypnął przerażeniem oczyma — a ja, przyczyna zamieszania, nie mogłem zrozumieć tej sceny.

Wreszcie podniosłem bezradne spojrze nie na szafę i w jednej chwili zrozumiałem cały ogrom słabowej tragedji moich wadów. Byłem wyższy niż szafa. Podziałka centymetrowa urwała się gdzieś kolo mego ucha, a po nad nią wychylała się fluterie cześć głowy, której nie było już czem wymierzyć.

Nie będę powtarzał przekleństw feldfela i pomruków pisarza. Wystarczy, gdy dodam, że pierwszy skapitulował dygnitarz i zrezygnowanym głosem podyktałł swemu podwładnemu:

— Zapisa: „szafa i troche”.

I tak, w dokumentach Szczepiórbny, muszę po dziś dzień figurować jako dziwny człowiek wzrostu „szafa i troche”.

Cóż to ma wspólnego z naszym tematem?

Sądze, że bardzo wiele, albowiem sprawa z Piłsudskim i naszymi partjami i pseudo-myślicielami politycznymi ustalonych, szacowanych, starych kierunków ma się zupełnie tak samo jak z niżej podpisanym i szczepiórbiańskim feldfelbem. Każda z naszych partyj, każda z naszych ostemplowanych polityków ma swoją szafę z podziałką, i popyżoną w jakiejś rekwizytorni obeaj, i każdy próbuje do niej przystawiać — Piłsudskiego. Malo tego, oni usiłują Go w swoich szafach zamykać. A On do żadnej nie pasuje i w żadnej zmieścić się nie może. Ba! nie tylko nie może, — On wyraźnie nie chce. Gorzej! On z tych szaf i szafek drwi, obala autorzytet tych więzieli dla wolnego ducha i krytycznej myśli narodu On je burzy.

I oto ma przeciw sobie bunt szafeczkowy, któ... wiając w nim naród, był bezapelacyjnym gospodarzami całego jego bogactwa, bogaci całej jego wartości, a w używaniu tego bogactwa zuchwali całym poczuciem bezkarności, świadomości nieodpowiedzialności.

Widmo tego buntu stanęło na drodze Marszałka z chwilą, gdy zebrał się pierwszy sejm i gdy wypełnił go szafy i szafki partyjne i doktrynerkie, konkurujące namiętnie między sobą o prawo i przywileje pierwszeństwa. Wystarczy przypomnieć awanturczą próbę ze strony prawnych grupowań pierwszego sejmu narzucaenia Polsce przez zlanianie przeciwko Naczelnika Państwa, rządu p. Korfagante by zrozumieć realną treść twierdzenia Marszałka zawartego w wywiadzie subotnim: „przeziastawłem

świebie jakiegokolwiek przewadze jakiegokolwiek partji w Polsce i swoje zadanie spełnił do końca”.

Nie dopuściwszy do przewagi jednej partji, Marszałek znalazł na swej drodze konieczność zaimania przewagi połączonych partji, obwarowanych w okopie suwerenności sejmowej: „Suwerenności bowiem panowie postawili nie chcą rozumieć, jako suwerenności instytucji, chociaż i ta jest według mnie nonsensowa — stwierdza Piłsudski — ale zgodnie ze swoim partyjniactwem usilnie rozszerzają suwerenność ciagle i stale na partje, a specjalnie na panów posłów — czyniąc w ten sposób z życia polskiego bagno, nie dające możności dla normalnej pracy”.

Krocząc konsekwentnie po linii działania przez naród dla narodu, Marszałek mobilizuje dla tej koniecznej pracy jego świadomość i otwiera przed nim możliwość czynu przez akt wyborów nowego, innego, wolnego od wad poprzednich, sejmu. Sam staje do udziału w tym zborowym czynie narodu — daje swoje nazwisko „do dyspozycji wszystkich tych, którzy wyraźnie zaprzeczali dwu nieznośnym wadom naszego życia”, a mianowicie partyjniactwu i nieodpowiedzialności posłów.

Popięwszy „demokrację i parlamentaryzm z rewolwerem”, łącząc się bezpośrednio z narodem dla dokonania dzieła koniecznej naprawy ustroju Rzeczypospolitej, jest on jakniewzruszliwie wykładnikiem odczuć i dążeń olbrzymiej większości społeczeństwa polskiego, którego dobrobytu i spokoju zabezpieczyć może jedynie rządność i ład, panujące w państwie.

Habdank.

Wybory a ludność

Reakcja poszczególnych narodów na niedomagania i wyrodnienia parlamentaryzmu nieślicę cechę swości dla każdego społeczeństwa. Niektóre z nich, jak np. Włochy zapasyły instytucje parlamentarną rządami dyktatorskimi, — inne znów zreformowały konstytucyjną zaprowadzili referendum ludowe. W jeszcze innych znow krajach kryzys parlamentaryzmu jawia się w częstych zmianach gabinetowych, lub tęp, jaktu miało miejsce w Ameryce Południowej, — w rewolucjach.

Istniejącą pozatem jeszcze jeden wyraźny sposób, zapomocą którego społeczeństwa cywilizowane manifestują swe niezadowolona z samowładztwa posłów a mianowicie — stosunkowo słaby udział liczebny w wyborach.

Ludność Polski była do poprzednich sejmów tak zniechęcona, że tylko 68 proc. uprawnionych do głosowania korzystało z tego prawa. Naród chciał mieć sejm dobry, pracujący dla dobra całego narodu a nie dla partji. Gardził więc parlamentem, który zamiast pracować spędzał czas na czemem gadaniu i kłótniach.

Nie większą popularnością cieszą się parlamenty i w innych narodów. W Norwegiji królu bardzo cywilizowanym i znającym się doskonale na wartości instytucji publicznych, zaledwie 69 proc. z uprawnionych do głosowania skorzystało z tego przywileju i dawa. W Danja liczba głosujących sięgała zaledwie 67 procent, czyli o jeden procent mniej, niż w Polsce. Małe zainteresowanie do parlamentów wykazywały też narody, które dopiero niedawno odzyskały swą niepodległość, jak Łotwa i Estonia. Rekord zaś w pogardzie dla parlamentu pobita z postód republik powojennych — Finlandja. Tylko 57 proc. uprawnionych do głosowania Finlandczyków korzystało zechciało z tego prawa. A przecież zaledwie 15 lat temu każdy Fin znow oddawał za wolność swoje parlamentu. Nie trzeba się jednak zanadto dziwić Finlandczykom, skoro według ostatniej urzędowej statystyki nawet Angliję gardzą parlamentem. Procent głosujących spada łam z roku na rok.

Najklasyczniejszym może przykładem braku zainteresowania dla swego parlamentu wykazała Szwajcaria, uważana przez prezydenta konfederacji szwajcarskiej Feliksa Bonjour [za najbardziej demokratyczne i parlamentarne państwo w Europie. I tu co piąty obywatel Szwajcarii, która w początkach XIX wieku była jedynym krajem w Europie, gdzie parlamentarne życie pulsowało regularnie, daje teraz w XX wieku dół swego niezadowolenia z parlamentu i wyrzeka się prawa głosowania.

Sposób protestowania przeciwko nieudolnym rządom parlamentarnym, zapomocą wyrzekania się

głosu, jest tak powszechny, że niektóre kraje uważają za konieczne zaprowadzenie przymusowego, albo cośśelowo przymusowe prawo głosowania. Uczyńnia to najpierw Australia, później poszła w jej ślady Belgja i Holandja. Ale nawet w tych krajach liczba głosujących nie osiąga wysokiego procentu uprawnionych. Znaczy to, że istnieje wielka liczba ludzi, którzy wóh zapłacić grzywnę, niżeli głosować na instytucję w ich mniemaniu nieudolną i szkodliwą. Wszędzie ludność straciła wiarę w parlamenty. Parlamentaryzm nie poprowadził ludzkości do „szczęścia doczesnego” jak mówił Dante i dlatego ludzkość od parlamentów się odwróciła.

Endeckie hocki-klocki

Endecki brukowice zwany „Lwowskim Kurjerem Porannym” znany jest z obskurnej blagi i nie nowości o obozu Marszałka Piłsudskiego. Bezsilna gadzina nie mogąc kasać stara się choć opluć tego lub owego, który jest mu niewygodny. I mnie starała się opluć swą jadowitą silną, leoz jej to całkiem nieudolną, mimo pomocy pani U. i jej synalca. Pani U. znała jest z tego, że lubi zajmować się brudami, szkoda tylko, że nie pierze brudów we własnym domu, a ma ich podobno podostatkami. Zapomina ta pani, że koronkami N.O.K. nie przesłoni intrygi, która ochwie zdaleka. Urzędzie jednak czas pokuty za jej grzechy! kto wie czy nie jest blisko ów dzień, w którym kalkulatozry otrzymają wielką zapłatę za swoje czyny. Zresztą są inne daleko ważniejsze sprawy jak biednie endeckie i tym podobne hocki-klocki pani U. i jej synalca. Szkoda słówi czasu na zajmowanie się nimi.

M. F.

Ze spraw parafjalnych.

Zdarza się często widzieć, że jeden, lub dwa księża z tutejszej rz. kat. parafji prowadzą pogrzeb, a natomiast brak organizisty. Otóż dzieje się to dlatego, że albo księża ludzie zupełnie darmo, no i wówczas niema organizisty, albo organizacje nie zapłaceno tyje, ile on chciał, jak to np. miało miejsce w zeszłym tygodniu. A pan ten czasem nie ma miary w checniu zwłaszcza, gdy wie, że możnaby „więcej wydrzeć”. Drugi ksiądz pójżo na pogrzeb za to zł. lecz sluga kościelny nieraz domaga się większej zapłaty. Powiadam „drugi” ksiądz, by odróżnił się od zazwyczaj prowadzącego pogrzeb jednego kapłana. Niektórzy ludzie już zmądrzeeli i nauczyli się obywać bez tego wielmożnego pana.

Jest rzeczą dobrze znana, że pogrzeby i śluby w tutejszej parafji rz. kat. są najtańsze, to też zdarza się, iż czasem z obcej parafji, przyniosłszy pozwolenie biorą to śluby zupełnie darmo. Taksa zaś pogrzebowa jest bardzo niska, a wiele pogrzebów odbywa się darmo. Nieraz księża zapłaciwszy z własnej kieszeni podwójnie do chorego. A przynależa trzeba, że te marne opłaty za pogrzeb i śluby stanowią przez pensji 100 zł. (sto!) cale utrzymanie proboszcza i dwu wikarzy.

Zapytaliśmy tedy księży, ile się należy organizistom, i otrzymaliśmy odpowiedź, że 1/3. A więc gdy ks. proboszcz pobiera 20 zł. jemu należy się 670 zł. a nie 10, czy też więcej. Należy rozumieć 1/3 taksy, gdy pogrzeb prowadzi i Ksiądz, inni księża nie są brani w rachubę.

Podajemy tedy takse do publicznej wiadomości by nie zarzucano zdzierstwa kościolowi rz. kat. na Wolance, a do księdza Kanonika apelujemy, [aby polecił organizistom trzymać się taksy i grać w niedzielę i święta o godz. 8:30 chociaż nie ma w kościele dzieci szkolnych. Żła jest gdy sluga kościelny „panem” się czyni.

Parafjanin.

Kałusz

Z ruchu wyborczego

Dnia 12/X. odbyło się zebranie konstatujące Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet z inicjatywą p. Starościny Kostolowskiej. Po referacie o celu i zadaniach Związku założono oddział w Kałuszu.

Obecnie rozwija oddział ten żywą akcję utworziliśmy szeroki Komitet wyborczy pod przewodnictwem p. Kostolowskiej.—

Do akcji wyborczej zgłosiło akces Kolo Komitet żydowski z p. Spindlowa na czele, natomiast Organizacja Narodowa Kobiet licząc kilkanaście członków odmówiła współpracy.

Utworzono sekcje propagandowe komitetu wyborczego kobiet w powiecie.

Dnia 12 X po południu odbyło się zebranie nauczycielstwa z powiatu. Po przemówieniach p. Starosty Kostolowskiej i Dra Hirscherberga uchwalono rezolucję wzywającą akcyjeuczcielstwo oraz całą ludność polską do żywiolejších manifestacji w dniu wyborów dla Marszałka Piłsudskiego przez jawne głosowanie na listę Nr. 1.

Dnia 19 X odbył się wiec wyborczy w gminie Landstertu o mieszanej ludności polsko-niemieckiej. Referowali pp. Straus, Lichota i Bereźnicki.

Na wniosek pp. F. Sagnera i prof. Ignacego Wasowicza, uchwalila nawet niemiecka ludność głosować jawnie za listę Nr. 1, celem wykazania swojej obywatelskiej lojalności.

Tegoż dnia odbył się wiec w Wojnitowie. Jawili się Polacy, Rusini i Żydzi w liczbie około 400 wiec zagaił Dr. Twaróg. Po przemówieniu kandydata na posła p. rejeanta Sokola, entuzjastycznie oklaskiwano oraz przemówieniach rolnika Bery z Kopanek, podnoszącego zasługi kandydata oraz obecnego na sali starosty powiatu Kostolowskiego, którego nazwał ojcem powiatu, wreszcie po przemówieniu Dra Hirscherberga uchwalono wśród niemilkających oklasków rezolucję wzywającą do wtyżenia wszystkich sił w pracy dla listy Nr. 1.

Na terenie „Tespu” pracuje komitet wyborczy z udziałem pp. Śliwy, Riegla, Bereźnickiego i innych.

Z niwy społecznej. Kałusz z radocisk powiat Powiatowego Komendanta P.W. i W.F. w osobie energicznego i pracowitego kapitana W.P. Leona Wilczewskiego. Prezes Powiatowego Komitetu P.W. i W.F. pan starosta Kostolowski przgłowuje dla Komendanta osobny lokal, adaptując go na te cele. W ten sposób dzięki zabiegom społeczeństwa i poparciu ze strony p-pułkownika Parafinskiego ze Stanisławowa usunęto poważną lukę, którą odczuwaliśmy z powodu braku komendanta w osobie oficera.

Ruch wyborczy

Zwyczenie przedwyborcze w miarę zbliżania się rozstrzygnięcia zyskuje na tempie. Inicjatywa w kierunku urządzania wieców na rzecz B.B.W.R. wychodzi wprost z poszczególnych miejscowości. Wszystkie wiece udają się wspaniale, a nasi przeciwnicy polityczni nie mają odwagi przeciwstawić się rosnącej falie entuzjazmu na rzecz Marszałka Piłsudskiego.

Dnia 30/X* odbył się wiec w Schodnicy na którym przemawiał Dr. Wojciechowski. Rezolucję przyjęto przez akklamację.

W ubiegłą niedzielę odbyły się wiece w Hubiczach i na Bani. Referowali obywatele: Florek, Wojtarowski Kardasz i Wróblewski. Zgromadzeni po wysłuchaniu referatów przyjęli rezolucję za obozem Marszałka Piłsudskiego.

Tego samego dnia odbył się w Boryslawiu w kinie „Palace” przy wypełnionej sali wiec żydowski, na którym przemawiał referent ze Lwowa Dr. Bombach. Mówca w swem wyczerpującym i jasnym przemówieniu wykazał metody sjonistów, którzy głosząc hasła szowinistyczne zapominają o najżywoniejszych interesach szerokich mas żydowskich. Kiedy obecni na sali reprezentanci sjonistów w osobach Dr. Schutzmanna i inż. Lipiego próbował i ogłosił przemówienie za listą sjonistyczną publiczności nie pozwoliła im mówić. Rezolucję za listą rządową przyjęto entuzjastycznie.

Niezwykle entuzjastyczny nastrój panował na przedwyborczym zebraniu informacyjnym dla kobiet w „Polminie”. Burzą oklasków i okrzykami

„Niech żyje Marszałek Piłsudski!” odpowiedziano prelegentem po zakończeniu przemówieniu. Po brzegi wypełniona sala oklaskami żywołowemu przyjęła następującą rezolucję:

„Obywatelki — Polki z „Polminu”, obecne na przedwyborczym zebraniu informacyjnym dn. 30/X br. solidaryzują się zupełnie z wywodami prelegentki p. Chomsowej i uważają wszelką walkę partyną za zgubną dla Państwa, szczególnie w chwili obecnej, gdy wrogowie na dwóch krańcach Polski starają się granice nasze uszczuplić.

Zebrańse oświadczają, że wiesznie stać będą we wspólnej pracy dla dobra Ojczyzny pod sztandarem Wodza Narodu Marsz. Józefa Piłsudskiego i jednomyślnie oddadzą swe głosy w dniu wyborów do Sejmu i do Senatu na listę rządową Nr. 1.”

Dnia 31/X o godz. 12 odbył się wiec w Turce któremu „przewodniczył ks. prałat Kulakowski. Przemawiał dr. Wojciechowski. Obecni na sali w liczbie przeszło 600 jednomyślnie uchwaliли rezolucję prorządową.

Tego samego dnia referował nasz czołowy kandydat w Stebniku wraz z delegatem frakcji p. Denastewiczem.

Dnia 1 bm. odbył się olbrzymi wiec w Stryju. Przemówienie dr. Wojciechowskiego wywołało wspaniałe nastroje i entuzjastyczne okrzyki na rzecz Marszałka Piłsudskiego. Rezolucję przyjęto burzą długotrwałych oklasków.

W niedzielę 2/XI odbył się wiec w Kałozu przy udziale przeszło 800 ludzi z bardzo licznym udziałem robotników salnarynych. Gdy w ciągu przemówienia dr. Wojciechowskiego obecni na sali przewodcy cekawistyczni z p. Smetalskim na czele opuścili salę dając tem według utartego zwyczaju hasło robotnikom do opuszczenia wiecu, nikt z obecnych nie poszedł w ich ślady. Wisli sawi przewodcy, oto tym razem sami bez wojska. Oprócz dr. Wojciechowskiego przemawiał red. St. Seidler i reprezentant Jad Charuzim Jakob Sachächter. Rezolucję za listą Nr. 1 przegłosowano jednomyślnie.

Również ze współudziałem dr. Wojciechowskiego odbył się w poniedziałek wiec w Tomaszowach, na którym obecna była ludność wiejska. Próż dr. Wojciechowskiego przemawiał dr. Hirschberg. Kiedy w ciągu wiecu ktoś z obecnych wyraził się, że można głosiwać i na inne listy, obecni okrzykami zareagowali na to powiedzenie i oświadczyli, że tylko przybyli na wiec bezpartynego Bloku, a o innych listach nie chcą słyszeć.

Kandydaci listy Nr. 1 w okręgu 52.

1. Dr. Wojciechowski Bronisław I. 36 przemysłowiec Boysław ul. Kole.owa.
 2. Malinowski Marjan I. 55 malarz Warszawa, Krakieckiego 31.
 3. Sokół Kazimierz I. 50 notariusz Kałoz, ul. Stanisławowska.
 4. Wysoczański Wiktor I. 30 rolnik [Wysoczek Wyżne.
 5. Glase man Maks I. 51 rytmownik Lwów, Sykstuska 19.
 6. Larysa Chomsowa I. 36, żona majora W.P. Drohobycz, Grunwaldzka
 7. Voepel Juliusz I. 44 kierownik Zarządu miasta Dolina, Dolina, Mickiewicza 17.
 8. Kecht Antoni I. 58 mistrz zsewski Borysław, Kolejowa 632.
 9. Horski Kazimierz I. 37 dyrektor Kasy Chorych Skole, Piłsudskiego 7.
 10. Misioń Bazyl I. 59 rolnik Siwka Kałusza 159.
 11. Inż. Małota Antoni I. 51 inż. górniczy Kałoz-Saltuj.
 12. Kelm Bolesław I. 56 profesor gimnazjalny Stryj Kraszewskiego 7.
- Pełnomocnik listy: Bolesław Keim
zastępca: Dr. Henryk Wallisch, Stryj, Zielona 41.

Drohobycz.

W Samborze dnia 4 bm. na ulicy zamiejsciej wybuchł wskutek nieostrożności pożar, który strawił 10 budynków mieszkalnych, nie wliczając

Kino
CoLoSsEjM
Kino

W piątek i dnie następane
Książę student
Roman Nowarro

licznych zabudowań gospodarskich. Szkada wynosi przeszło 120 tysięcy złotych.

Targi Medenickie. Dnia 12 bm. o godz. 10 rano odbędzie się uroczyste otwarcie targów rolniczo gospodarskich w Medenicach. Zamknięcie Targów nastąpi 13 bm. o godz. 15.

Dnia 9 listopada odbędzie się w Struszuwce uroczyste zwołanie spółki mleczarskiej, którą zorganizowało Okręgowe Towarzystwo Rolnicze. Nowo powstała spółka mleczarska przyczyni się niewątpliwie do podniesienia dobrobytu małych rolników mieszkańców tej wsi.

Gminom: Smolnej, Bystrzyby i Orowie Wydział Powiatowy w Drohobyczu przydzieli celem uszlachetnienia rasy owcy krajowej po kilka tryków półkarakułów, które w tym celu zostały sprzedawane z Rumunii.

Dnia 27/X na ulicy Stebnickiej obok fabryki dachówek zotacie napadnięty i śmiertelnie pobity Jan Ambuster ze Stebnika. Sprawy w osobach W. Piłkowa, E. Kataryniaka i K. Medyka zadali mu kilkanaście uderzeń w głowę wskutek których doznał złamania czaszki. Ambustera w stanie beznadziejnym odwieziono do szpitala. Sprawców aresztowano i odstawiono do sądu.

Mozes Brudbard ze Lwowa został aresztowany za kolportaż bibuły komunistycznej, którą przywiózł do Drohobycza w ilości około 15 kg. Aresztowany odstawiony został do prokuratury.

W związku z akcją pacyfikacyjną aresztowano Teodora Barana słuchacza I roku praw za zbrodnie zdrady stanu, i odstawiono go do sądu okręgowego w Samborze.

Dnia 3 bm. zostało zamknięte na polecenie Kuratorjum szkolnego we Lwowie, a z decyzji mi nisterstwa oświaty, ukraińskiego gimnazjum im. Iwana Franka w Drohobyczu, wskutek wykrycia działalności antypaństwowej wśród uczniów i profesorów. Agendy tego gimnazjum przyjął dyr. polskiego gimnazjum p. Jan Matlachowski. Uczniowie od klasy 1—3 mogą być w miarę wolnych miejsc przyjęci w tutejszym polskim gimnazjum, zaś od klasy 4—8 o ile nie są zaangażowani w robotę polityczną, mogą być przyjęci do innych państwowych gimnazjów, lecz poza Drohobyczem.

Ćwiczenia dla rzetwistów. W dniu 25 bm. na strzelnicy nad Tyśmienicą, odbyło się pokazowe strzelanie z C. K. M. zaznajomienie z tymże i ćwiczenie bojowe dla rzetwistów. Podziwiać należy duże zainteresowanie w tych starciach wyszluczonych wojaków, którzy przedszedzli niejeden front i niejedną bitwę, nadal przysposabiając się wojakowo przez zaznajamianie się z nowymi metodami walki i ich środkami, chcąc być gotowymi dla Ojczyzny w razie jej potrzeby. Usłyszawszy strzały C.K.M. wybuch granatów i petard zgromadził się tłum ciekawych jak zawsze rządzny sensacji.

Przemówił do nich Komendant Związku Pobołców Rezerwy wzywając do wstępniawania w szeregi P.W.—

Od siebie zaś dodam:

Bierzcie przykład z tych wyszluczonych żołnierzy bez względu na płeć, przysposabiający się wojakowo bo, przytoczę słowa Gen. Siergiej „Armja Przyszłości będzie uzbrojonym narodem” i zwyciężać musimy nie tylko w okopach ale i na polach gospodarczych czy innych. — Droga do popisu przed nami.

Borysław.

Na kolonję wakacyjną Im. Marszałka Piłsudskiego zebrał na listy składkowe P.P. Cz. Zielińska 5 zł., Fr. Ożegalski 3zł., A. Bartoszewski 5 zł., J. Gołębiewski 2 zł. Razem zebrano 15 zł.

W niedzielę 2 b. m. na Hukowej

Górze dwóch wyrostków, a mianowicie Mieczysław Baran I. 16 i Michał Jawowski I. 15 wszczęło kłótnię której powodem był zatarg o gołębic. Kłótnia wskutek przemieniania się w bójkę w czasie której Baran zadał Jawowskiemu kilka silnych uderzeń łepem na ramię i w głowę, powodując w ten sposób zalanianie czaszki. Jawowskiemu rozpoznaną matką zawiadzało do szpitala w Drohobyczu gdzie po kilku minutach zmarł.

W niedzielę tego samego dnia, w Tułstanowcach miało miejsce krwawe zajście między dwoma procesującymi się rodzinami, a mianowicie Bernard Gladstein I. 36 rozbiarając dom stojący na terenie Płaka Teodora został, przez tegoż napadnięty. Gladstein widząc zdecydowaną postawę napaśnika dobył rewolwera i strzelił raniąc niebezpiecznie Płaka w brzuch. Rannego odwieziono w ciężkim stanie do szpitala, a Gladsteinem zwopekowała się policja.

U nieważnia się zgubioną lub skradzioną książkę wojskową na nazwisko inż. Kazimierza Książkiewicza, a wydana przez PKU. Biesko.

Repertuar Kina Colossum: W piątek i dnie następane „KSIĄŻĘ STUDENT”, Wkrótce „TŁUJĄCY KWIA”.

Do muzycznego zilustrowania tego filmu dyrekcja postarała się z dużym nakładem kosztów sprowadzić znanego artystę Aleksandra Ropickiego mistrza gry na ctrynie.

Święto Policji Państwowej

Na dzień 11, listopada przypada Święto Policji Państwowej. Na terenie tutejszego Zagłębia, w wigilję Święta t. j. w poniedziałek dnia 10. b. m. o godz. 8.30 rano odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele parafjalnym na Wolance za poległych oficerów i szeregowych P.P. w którym weźmie udział kompanja P. P. tut. Zagłębia. Święto Policji Państwowej we wszystkich miastach Polski jest obchodzone b. uroczystie, przeto jest wskazaniem aby miejscowe Społeczeństwo wzięło udział w tym nabożeństwie na równi z miejscowemi przedstawicielami władz i organizacyi społecznych.

Z pobytu P. Wojewody w Drohobyczu.

W czasie ostatniej swojej podróży inspekcyjnej zawitał JW Pan Wojewoda lwowski Nakoniecznikof-Klukowski do naszego grodu powiatowego. Powitań na wstępie przez WP Starostę i grono urzędników Starostwa i Powiatu przeprowadził inspekcję w Starostwie i w Wydziale Powiatowym, następnie przyjął delegację przedstawicieli duchowieństwa obu obrządków, gmin naszego powiatu, stronnictw i organizacyi społecznych tłumnie zebranych w gmachu Starostwa. JW Pan Wojewoda wysłuchawszy życzeń w próśb delegatów, przyrzekł między innymi przedłuzenie czasu otwarcia sklepów o 1 godz. (t. j. od 7 rano do 10 wieczór) jakoteż uwzględnić prośbę delegacyi żydowskiej w sprawie uzyskania subwencyj dla Stowarzyszenia drobnych rzemieślników żydowskich.

W planie podróży JW Pana Wojewody było także Borysław i inspekcja instytucyj Zagłębia naftowego. Podobno jednak na skutek wiadomości otrzymanych ze Lwowa opuścił spiesznie nasze miasto żegnany przez licznie zebranych obywateli

Głosuj na No. 1.

